

Hr Jürgen Ligi
Rahandusministeerium

info@fn.ee

Meie: 26.02.2013 nr 7 (1)

Arvamus hasartmängumaksu seaduse eelnõule

Kuigi te meie arvamust ei küsinud, tekkis meie võrgustikku kuuluvatel vabäühendustel siiski hasartmängumaksu nõukogu (HMN) kaotamise idee kohta küsimusi ja kommentaare, mille koos oma teadmistega esitame.

Esmalt märgime, et killustatud ja dubleeriva rahastamise parandamist saab üksnes tervitada. HMN on vähese läbipaistvusega kogu, mis jagab kokku küll suuri summasid, ent pahatihti jääb arusaamatuks otsuste põhjendus ja alus laiemalt. Samuti on ebamõistlik, et HMN-ist raha taotlemisel ja aruandlusel kehtivad samad nõuded nii saja kui ka miljoni euro taotlemisel ja kasutamisel. HMN-i kodulehel puuduvad nii teave, mida nõukogu oma töö ning jagatava rahaga saavutada püüab ning kuidas täidab rahastus riigi eesmärgi, kui ka elementaarne ülevaade, mis siis tänu toetustele ära on tehtud. Pole ju projektide rahastamine eesmärk iseeneses, aga just sellist mõtteviisi HMN-i senine korraldus paraku süvendab.

Teisalt on HMN tuhandete vabäühenduste jaoks olnud sageli ainus võimalus üldse kusagilt oma idee rahalist toetust saada. Kindlasti ei saa väita, et kõik senised HMN-i toetatud seda tingimata edaspidigi väärksid, aga vale on ka nii olulise rahastusvõimaluse kiire ära kaotamine, andes seletuskirjas vaid ebamäärase lubaduse säilitada rahastamismahtude osakaalud, mida selle eelnõuga ei saa tegelikult tagada.

Leiame, et pole ilus nii paljusid kodanikke mõjutavat muudatust kavandada sisuliselt muuteemalise eelnõu sabas, kui pole läbi mõeldud kaasnevaid mõjusid. Nõustudes, et valitsemisalades on kompetentsikeskused välja kujunenud, ei pruugi saada kuidagi paremat lahendust, kui vastata Riigikontrolli kriitikale vähesäästlikust ja -tõhusast korraldusest kogu probleemi läbiraumisega ja pakkudes vaid üldsõnalise alternatiivi.

Viimane meile teadaolev [analüüs](#) HMN-ist pärineb Kodanikuühiskonna Sihtkapitali tellimusel 2008. aastast ja BDA Consulting OÜ sulest, mille järeldustega üldjoontes nõustume. Millisel analüüsil praegune eelnõu põhineb, on teadmata, ja see pole kooskõlas hea õigusloome tava, kaasamise hea tava ja hea õigusloome ja normitehnika eeskirjaga.

HMN-i senine tegevus ei puuduta muidugi vaid vabäühendusi, aga väga erineva eesmärgi, mahu ja pikkusega tegevusi, milleks pole projektitoetus sageli sobivgi. Jagame regionaalministri kooskõlastuses toodud arvamust, et esmalt tuleb hinnata, milliseid eesmärgi HMN seni täitis, kas rahastus oli sobiv ja vajalik ning kas ja milliste eesmärkide rahastamine peaks tulevikus jätkuma. Heaks abimaterjaliks siin saab samuti regionaalministri koordineerimisel valmiv vabäühenduste rahastamise [juhendmaterjal](#), mille alusel kujundatakse loodetavasti osa senisest projektitoetustest ümber pikemateks tegevustoetusteks, mida nad olemuselt on.

Kokkuvõttes ei ole me küll põhimõtteliselt vastu ideele HMN-i kaotamisest ning praegu selle kaudu toimunud rahastamise ümberkorraldamisest, ent kuna selle saavutamiseks astunud esimesed sammud on tehtud salamisi ja veenvat alternatiivi pakkumata, ei saa me praegusel kujul teie mõttega nõustuda. Oleme aga kahtlemata valmis võimaliku alternatiivi üle peetavates aruteludes osalema ja kaasama parimate lahenduste leidmiseks oma võrgustikku kuuluvaid vabäühendusi. Leiame, et seda peaks kindlasti tegema enne, kui praeguse eelnõuga edasi minna.

Heade soovidega

Urmo Kübar
EMSL-i juhataja

Alari Rammo, alari@ngo.ee